

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ครูผู้สอน รุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

กิจกรรม

ทบทวนความรู้ ลำดับอิสริยยศกษัตริย์

ลำดับที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ลำดับที่ ๒ สมเด็จพระบรมราชินี

ลำดับที่ ๓ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ลำดับที่ ๔ พระองค์เจ้ากนิษฐาธิราชเจ้าหญิงกษัตริย์วัฒนา

ลำดับที่ ๕ หม่อมเจ้ากนิษฐาธิราชเจ้าหญิงกษัตริย์วัฒนา

ลำดับอิสริยยศกิตติมศักดิ์ที่ต้องใช้คำราชาศัพท์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรเมนทรรามาธิบดี
ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ
พระบรมราชินี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา
นเรนทีราเทพยวดี

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
กรมหมื่นสุทธนารีนาถ

หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล

นามราชาศัพท์

กิจกรรม

หลักการใช้

นามราชาศัพท์

- นามราชาศัพท์

นามราชาศัพท์หรือคำราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ โดยจะเรียกตามระดับชั้นต่าง ๆ ตามอิสริยยศศักดิ์

- การใช้พระบรม พระบรมราช พระมหา พระราช พระ

พระบรม ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่งที่ควรยกย่อง เช่น

พระบรมสาทิสลักษณ์ (ภาพวาด)   พระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย)

พระบรมราชานุสรณ์ (อนุสาวรีย์)   พระบรมราชาภิเษก (พระราชพิธีการสถาปนาขึ้นเป็น

พระมหากษัตริย์)

พระบรมราช ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่งที่ควรยกย่อง เช่น

พระบรมราชบุรพการี (บิดามารดา)   พระบรมราชชนนี (มารดา)

พระบรมราชโองการ (คำสั่งราชการ)

พระมหา ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่งที่ควรยกย่อง เช่น

พระมหาปราสาท (ที่ประทับของพระราช)   พระมหามงค (สิ่งตั้งมานที่น่ายกย่อง)

พระมหากฤษฎาธิคุณ (บุญคุณ)

พระราช ใช้กับพระมหากษัตริย์และชั้นพระบรม เป็นคำนำหน้าคำนามที่เป็นบุคคลหรือสิ่งสำคัญรองลงมา เช่น

เครือญาติ ได้แก่ พระราชบิดา (บิดา) พระราชมารดา (มารดา) พระราชอนุชา (น้องชาย)

พระราชนัดดา (หลาน)

คำนามอื่น ๆ ได้แก่ พระราชนิเวศน์ (ที่พัก วัง) พระราชทรัพย์ (ทรัพย์สิน) พระราชหฤทัย (ใจ)

วันพระราชสมภพ (วันเกิด)

พระ ใช้กับพระมหากษัตริย์ถึงชั้นพระองค์เจ้า ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นอวัยวะ เครื่องใช้ และบุคคล เช่น

อวัยวะ ได้แก่ พระโอษฐ์ (ปาก) พระพักตร์ (หน้า) พระขนง (คิ้ว) พระเนตร (ตา) เป็นต้น

เครื่องแต่งกาย ได้แก่ พระมาลา (หมวก) พระภูษา (ผ้าถุง) พระสนับเพลา (กางเกง) ถุงพระบาท (ถุงเท้า)

เครื่องประดับ ได้แก่ พระจุฑามณี (ปิ่น) พระสังวาล (สร้อยสะพายไหล่) พระอัมรินทร์ (แหวน)

พระปิ่นหมั่ง (หัวเข็มขัด)

ญาติ ได้แก่ พระอัยกา (ปู่, ตา) พระอัยยิกา (ย่า, ยาย) พระปิตุลา (ลุง, อา) พระมาตุจฉา (ป้า, น้า)

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การใช้นามราชาศัพท์

สรุปเป็นแผนผังความคิด เป็นเวลา ๕ นาที

ตัวอย่างใบความรู้ เรื่อง การใช้นามราชาศัพท์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

การใช้พระบรม

พระราช

พระ

พระบรม พระบรมราช พระมหา

ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่งที่คุณควรยกย่อง

พระบรม

ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่ง ที่ควรยกย่อง

พระบรมสาทิสลักษณ์

ภาพวาด

พระบรมฉายาลักษณ์

รูปถ่าย

พระบรมราชานุญาต

อนุสาวรีย์

พระบรมราชาภิเษก

พระราชพิธีการสถาปนา
ขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์

พระบรมราช

ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่งที่ควรยกย่อง

พระบรมราชบุรพการี

บิดามารดา

พระบรมราชชนนี

มารดา

พระบรมราชโองการ

คำสั่งราชการ

พระมหา

ใช้กับพระมหากษัตริย์และสิ่งที่ควรยกย่อง

พระมหาปราสาท

ที่ประทับของพระราชา

พระมหามงคล

สิ่งดีงามที่น่ายกย่อง

พระมหากรณาธิคุณ

บุญคุณ

พระราช

ใช้กับพระมหากษัตริย์และชั้นพระบรม

พระราช

ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นบุคคลหรือสิ่งสำคัญรองลงมา

เครือญาติ

พระราชบิดา	➔	บิดา
พระราชมารดา	➔	มารดา
พระราชอนุชา	➔	น้องชาย
พระราชนัดดา	➔	หลาน

พระราช

ให้นำหน้าคำนามที่เป็นบุคคลหรือสิ่งสำคัญรองลงมา

คำนามอื่น ๆ

พระราชนิเวศน์	→	ที่พัก วัง
พระราชทรัพย์	→	ทรัพย์สิน
พระราชหฤทัย	→	ใจ
วันพระราชสมภพ	→	วันเกิด

พระ

ใช้กับพระมหากษัตริย์ถึงชั้นพระองค์เจ้า

พระ

ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นอวัยวะ เครื่องใช้ และบุคคล

อวัยวะ

พระโอษฐ์

ปาก

พระพักตร์

หน้า

พระขนง

คิ้ว

พระเนตร

ตา

พระ

ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นอวัยวะ เครื่องใช้ และบุคคล

เครื่องแต่งกาย

พระมาลา	→	หมวก
พระภูษา	→	ผ้าห่ม
พระสนับเพลา	→	กางเกง
ถุงพระบาท	→	ถุงเท้า

พระ

ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นอวัยวะ เครื่องใช้ และบุคคล

เครื่องประดับ

พระจุฑาภรณ์

ปิ่น

พระสังวาล

สร้อยสะพายแพร่ง

พระธำมรงค์

แหวน

พระปิ่นหม่อง

หัวเข็มขัด

พระ

ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นอวัยวะ เครื่องใช้ และบุคคล

ญาติ

พระอัยกา	→	ปู่ , ตา
พระอัยยิกา	→	ย่า , ยาย
พระปิตุลา	→	ลุง , อา
พระมาตุจฉา	→	ป้า , น้า

เปรียบเทียบ การใช้คำราชาศัพท์

โอกาส

พระมหากษัตริย์

พระบรมราชโอรส

พระราชินี
ชั้นสมเด็จพระบรม

พระราชโอรส

พระราชโอรส
พระราชธิดา

พระราชโอรส

พระราชনীดดา
หม่อมเจ้า

พระวโอรส

วันคล้ายวันเกิด

พระมหากษัตริย์

วันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระราชินี
ชั้นสมเด็จพระบรม

วันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระราชโอรส
พระราชธิดา

วันคล้ายพระราชสมภพ

พระราชনীดดา
หม่อมเจ้า

วันคล้ายวันประสูติ

คำสั่ง

พระมหากษัตริย์

พระบรมราชโองการ

พระราชินี
ชั้นสมเด็จพระบรม

พระราชเสาวนีย์

พระราชโอรส
พระราชธิดา

พระราชดำรัสสั่ง

พระราชনীคดา
หม่อมเจ้า

พระดำรัสสั่ง

รูปถ่าย

พระมหากษัตริย์

พระบรมฉายาลักษณ์

พระราชินี
ชั้นสมเด็จพระบรม

พระฉายาลักษณ์

พระราชโอรส
พระราชธิดา

พระฉายาลักษณ์

พระราชনীดดา
หม่อมเจ้า

พระรูป

รูปเขียน

พระมหากษัตริย์

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระราชินี
ชั้นสมเด็จพระบรม

พระสาทิสลักษณ์

พระราชโอรส
พระราชธิดา

พระสาทิสลักษณ์

พระราชনীดดา
หม่อมเจ้า

พระรูป

กิจกรรม

เติมคำนามราชาศัพท์ ในประโยค

บัตรพระราชทานพรปีใหม่มี...พระบรมฉายาลักษณ์...

(รูปถ่าย)พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงฉายกับสมเด็จพระ

พระนางเจ้า พระบรมราชินี ได้...พระบรมฉายาลักษณ์...

(รูปถ่าย)ระบุ.....พระปรมาภิไธย.....(ลายมือชื่อ)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพ

รัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีทรงพระสิริโฉม

งดงามยิ่งนัก เหล่าพสกนิกรที่ได้ยล...**พระฉายาลักษณ์**...

(รูปถ่าย)ของพระองค์ ต่างก็ปลาบปลื้ม และประทับใจ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ

ทรงงดงามยิ่งนัก เหล่าพสกนิกรที่ได้ยล

.....**พระรูป**.....(รูปถ่าย)ของพระองค์ ต่างก็

ปลาบปลื้ม และประทับใจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมี.....พระบรมราชโองการ.....

(คำสั่งราชการ) โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทาน

.....พระบรมราชานุญาต.....(การอนุญาต) เปลี่ยนนาม

หน่วยทหารรักษาพระองค์

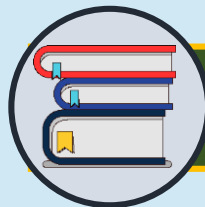
สรุป

นามราชาศัพท์ คือ คำนามที่เรียกชื่อ คน สัตว์
สิ่งของ โดยใช้ตามลำดับชั้นของพระมหากษัตริย์
และพระบรมวงศานุวงศ์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง คำราชาศัพท์ (๓)

สิ่งที่ต้องเตรียม

หนังสือหลักภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปากกาสี

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

